

คำกล่าวสดุดี* เนื่องในวาระครบ 100 ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว

ศาสตราจารย์นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว อดีตปลัดกระทรวงสาธารณสุขและนายกสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทยคนแรก เกิดเมื่อวันที่ 24 เมษายน พุทธศักราช 2450 ที่ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี ท่านเป็นผู้มีคุณูปการอันใหญ่หลวงต่อการแพทย์สาขาจิตเวชศาสตร์และวงการสุขภาพจิตของประเทศไทย มีผลงานและเกียรติคุณเป็นที่ประจักษ์ จึงได้รับเกียรติยกย่องทั้งจากองค์กรวิชาชีพในระดับประเทศและระดับระหว่างประเทศ จากสหพันธ์สุขภาพจิตโลกให้เป็น “บิดาแห่งจิตเวชศาสตร์ของไทย” ได้รับการเคารพยกย่องจากวงการจิตเวชและสุขภาพจิตของประเทศไทยตลอดมา

อีกทั้งยังเป็นปูชนียบุคคลอันประเสริฐในสาขาจิตเวชศาสตร์ เนื่องด้วยความเป็นครู ผู้เป็นเลิศในวิชา จรรยา และคุณธรรม ด้วยพื้นฐานทางจิตใจที่เปี่ยมด้วยเมตตา เป็นแบบฉบับของนักบริหารผู้สง่างาม เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม และเป็นนักวิชาการผู้บุกเบิกวางรากฐานริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ขึ้นในวงการจิตเวชและสุขภาพจิต จนมีความก้าวหน้าและมั่นคงทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ โดยวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องด้วยความฉลาด สุขุม รอบคอบวิริยะอุตสาหะ ด้วยวิสัยทัศน์อันกว้างไกล ส่งผลให้ประจักษ์ชัดอยู่ในทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ สาขาจิตเวชศาสตร์และงานสุขภาพจิต จนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว ได้ฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการตลอดระยะเวลาอันยาวนาน ด้วยความมานะอดทนและตั้งใจแน่วแน่ เป็นผลให้วิชาจิตเวชศาสตร์เป็นที่ยอมรับ จนได้รับการบรรจุในหลักสูตรตลอดสี่ปีของปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต และมีการก่อตั้งภาควิชาจิตเวชศาสตร์ในโรงเรียนแพทย์

เป็นผู้ริเริ่มสร้างโรงพยาบาลจิตเวชหลายแห่ง โรงพยาบาลเพื่อบุคคลปัญญาอ่อนและศูนย์สุขวิทยาจิต ซึ่งจัดว่าเป็นงานด้านสุขภาพจิตครั้งแรกในประเทศไทย

เป็นผู้ริเริ่มพัฒนาบุคลากรในทุกสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับจิตเวชศาสตร์และสุขภาพจิต เช่น นักจิตวิทยาคลินิก นักสังคมสงเคราะห์ทางจิตเวช

เป็นผู้ริเริ่มการประชุมวิชาการและการกระจายงานสุขภาพจิตเข้าสู่ชุมชน เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย และสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

* คำกล่าวสดุดีนี้ได้รับเกียรติจาก อาจารย์ พญ.สุพัฒน์ เดชาดิวงค์ ณ อุทยาน เป็นผู้นิพนธ์ให้ และนายกสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย ได้กล่าวคำสดุดีนี้ ในพิธีวางพวงมาลัย ณ อนุสาวรีย์ ศ.นพ.ฝน แสงสิงแก้ว ที่สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2550

เป็นผู้ริเริ่มการฝึกอบรมหลักสูตรระดับหลังปริญญาในสาขาจิตเวชศาสตร์และการศึกษาวิจัยในระดับประเทศ

เป็นผู้เขียนตำราบทความในสาขาจิตเวชศาสตร์และสุขภาพจิตประมาณ 60 เรื่อง ซึ่งเกือบทุกเรื่องยังคงความเป็นปัจจุบันจนถึงทุกวันนี้

ความสามารถและผลงานของศาสตราจารย์นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในระดับนานาชาติ จึงทำให้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาด้านสุขภาพจิตขององค์การอนามัยโลก

เป็นคนไทยคนแรก และคนเดียวที่ได้รับการเลือกตั้งให้เป็นประธานสหพันธ์สุขภาพจิตโลก

เป็นผู้ปลดโชติรอนที่พันธนาการผู้ป่วยโรคจิตมานานหลายทศวรรษ เป็นผู้รื้อถูกรงเหล็กที่กักขังผู้ป่วยออกเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาตามหลักวิชาการบนพื้นฐานของความเมตตาและมนุษยธรรมเช่นเดียวกับประเทศที่เจริญแล้ว

เป็นตัวอย่างของความกล้าหาญในวิชาชีพ โดยยึดหลักวิชาการร่วมกับคุณธรรม อันควรแก่การยกย่องเป็นแบบอย่างให้จิตแพทย์รุ่นหลังเจริญรอยตาม

เกียรติคุณดีเด่นที่ศาสตราจารย์นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้วได้รับ จากการอุทิศตนให้แก่งานซึ่งยังประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมของวิชาชีพและประเทศชาติโดยมิได้หวังประโยชน์ตอบแทน คือ “รางวัล เรมอนแม็กไซไซ” ปี พ.ศ.2509 ซึ่งมูลนิธิแม็กไซไซ ได้กล่าวสดุดีเป็นใจความโดยสรุปว่า “เป็นผู้เห็นการณ์ไกล วางรปูงานสร้างสรรค์และจัดเจ้าหน้าที่ ในวิชาการและงานสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยได้อย่างดีเยี่ยม” ในปีเดียวกันนั้น ยังได้รับพระราชทานเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยาในสาขาจิตเวชศาสตร์และสุขภาพจิตอีกด้วย

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ฝน แสงสิงแก้ว มีน้ำใจและมนุษยสัมพันธ์เป็นเลิศและเป็นผู้ใช้ชีวิตเรียบง่ายในสังคมวัฒนธรรมไทย ภาพลักษณ์อันงดงามโดดเด่นของท่านคือ “ครู” และ “จิตแพทย์” ผู้เกิดมาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ อันเป็นสัญลักษณ์แห่งความดีงามของมนุษยชาติ

ถึงแม้ว่าเวลาจะได้ล่วงเลยมา 100 ปีแล้ว แต่ผลงานและคุณธรรมอันประเสริฐของท่านยังคงดำรงอยู่ เป็นรากฐานของการแพทย์สาขาจิตเวชศาสตร์และงานสุขภาพจิตในแผ่นดินไทยสืบไปตลอดชั่วกาลนาน